

**CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 2

din 12 ianuarie 2022

**Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării postului de televiziune „Canal 3”,
urmare a petiției Organizației Obștești „Centrul de Jurnalism Independent”**

În data de 29 noiembrie 2021, în adresa Consiliului Audiovizualului a ajuns petiția nr. 46/CJI din 29.11.2021 din partea AO „Centrul pentru Jurnalism Independent” (CJI), prin care informează despre faptul că la 21 noiembrie 2021 a fost informat prin intermediul platformei T(V)E Privește! de un consumator de servicii media despre un caz de nerespectare a legislației media audiovizuale de către postul de televiziune „Canal 3”, persoana juridică fondatoare „Telestar Media” SRL.

Astfel, petiționarul susține că postul de televiziune „Canal 3”, la data de 21 noiembrie 2021, în jurul orelor 18:00-19:00, a difuzat filmul „Street Kings” (Stăpânii străzilor), al cărui conținut includea numeroase scene de violență fizică, psihică și limbaj licențios, care pot afecta dezvoltarea fizică, mintală și morală a minorilor. Programul vizat a fost însoțit de semnul de avertizare „AP” (Acord Parental). Totodată, CJI invocă faptul că, potrivit prevederilor pct. 131 lit. b) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, programul vizat putea fi vizionat de către minorii în vârstă de până la 12 ani numai cu acordul părinților sau împreună cu familia.

În urma efectuării de către furnizor a unei clasificări eronate, acesta nu a putut asigura protecția minorilor, precum și informarea pertinentă și obiectivă a publicului cu privire la natura reală a conținutului filmului difuzat, punând în imposibilitate obiectivă reprezentantul legal al minorului să prevină expunerea acestuia unui pericol.

Prin urmare, CJI invocă faptul că la difuzarea filmului menționat mai sus, „Canal 3” nu a ținut cont de criteriile de clasificare a programelor audiovizuale prevăzute la pct. 129, 130 și 131 lit. b) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, art. 15 alin. (1) și alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale, art. 5 alin. (5) din Legea nr. 30 din 07.03.2013 și pct. 4.1 din Condițiile licenței de emisie.

În contextul celor invocate, în conformitate cu prevederile art. 83 alin. (1), alin. (3) lit. c), alin. (4) și art. 84 din Codul serviciilor media audiovizuale, ale art. 9, art. 69 alin. (2) și art. 73 din Codul administrativ, AO „Centrul pentru Jurnalism Independent” solicită Consiliului Audiovizualului înregistrarea petiției și comunicarea numărului de înregistrare, dispunerea efectuării controlului privind circumstanțele de fapt semnalate, examinarea petiției și informarea petiționarului în termenele prevăzute de lege.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Audiovizualului a solicitat „Telestar Media” SRL, prin scrisoarea nr. 1374 din 24 decembrie 2021, să-și expună opinia referitor la cele invocate în petiția Asociației Obștești „Centrul pentru Jurnalism Independent”.

La data de 30 decembrie 2021, printr-o scrisoare f/nr., „Telestar Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Canal 3”, a comunicat că: „*Reiterează angajamentul de a respecta legislația audiovizuală din Republica Moldova în ceea ce privește protecția minorilor în contextul*

expunerii acestora la conținutul audiovizual care poate afecta dezvoltarea fizică, morală sau mintală a copiilor. Ne exprimăm regretul în cazul în care conținutul filmului reclamat a adus atingere intereselor copiilor și a putut avea un impact negativ asupra minorilor. Menționăm că filmul „Street Kings” are limita de vârstă 16+, totodată, potrivit site-ului <https://www.kinopoisk.ru> și conform clasificării MPAA, persoanele sub ani 17 ani îl pot viziona în prezența unui adult. Postul de televiziune „Canal 3” susține promovarea atitudinii responsabile a furnizorilor de servicii media față de consumatorul de produse audiovizuale și consideră că este important ca astfel de subiecte de interes public să fie puse în discuție, motiv pentru care ne asumăm angajamentul să tratăm cu mai multă precauție interesele minorilor în procesul de creare a grilei de emisie”.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea postului de televiziune „Canal 3” prin prisma celor invocate în petiția AO „Centrul pentru Jurnalism Independent”.

Rezultatele monitorizării au atestat că la data de 21 noiembrie 2021, postul de televiziune „Canal 3, a difuzat filmul de acțiune „Stăpânii străzilor” (denumirea originală „Street Kings”), ora de difuzare: 17:50:00 (durata: 01 oră 44 min.). Filmul a fost însoțit de semnul de avertizare AP (Acord Parental).

„Stăpânii străzilor” este un film thriller, care îl are în rol principal pe Tom Ludlow, un detectiv dezamăgit, alcoolic, care lucrează sub acoperire pentru o unitate cunoscută sub numele de Vice Special. Întreaga acțiune ia amploare când detectivul Ludlow asistă la moartea fostului său coleg care l-a denunțat și devine imediat suspectul principal al crimei, fiind nevoit să rezolve cazul înainte de a fi arestat de propriii săi colegi.

Astfel, urmare a monitorizării filmului „Stăpânii străzilor”, pe durata distribuției au fost identificate mai multe scene sângeroase și violente (17:55:37, 18:58:54, 19:40:16, 01:35:04), împușcături soldate cu moartea unor personaje (17:57:34, 18:12:49, 19:40:22 19:29:40), cadavre (19:08:28), precum și scene unde eroul principal consumă băuturi alcoolice în timp ce conduce mașina (17:53:52, 18:10:52).

Este de menționat că în primele minute ale filmului, eroul principal s-a întâlnit cu doi gangsteri coreeni într-o parcare, iar în discuția lor, detectivul Ludlow și-a exprimat atitudinea nedreaptă față de interlocutorii săi pe motiv de apartenența lor națională:

Personaj coreean: „– Каничива – японское слово. Для корейца это оскорбительно!”

Tom Ludlow: „– Вам самим собой не разлечить?”

Personaj coreean: „– Ты что гонишь, белая ж***?”

Tom Ludlow: „– Да у вас глаза как у запятье. Говорите как чёрные, а тачки как у евреев. И как вас различить узкоглазые желтомордые любители собачьего мяса!?” (17:55:10)

Terrence Washington: „– Корейская диаспора это так не оставляет!”

Tom Ludlow: „– Если я вижу что подозреваемый черный, жёлтый или бурый, я убиваю их н***! А если белые, любезно подвезу их домой. Почему?! Потому что я расист!” (18:03:30).

Este de remarcat faptul că în unele scene, eroii peliculei cinematografice utilizează cuvinte licențioase: „– Слушай меня, ты г***! Я знаю что ты за т***! Я видел как ты на него смотрел. Хочешь чтоб он у тебя отсосал как тот п*** с которым я вас застукал?” (17:32:37), „Да я охренел” (18:39:36), „Хрен с тобой” (19:00:12), „Этот г*** был в магазине когда мы Вашингтону тыкву снесли” (19:28:36).

Este de reliefat faptul că filmul de acțiune „Stăpânii străzilor”, sonorizat în limba rusă, conține expresii cu cuvinte licențioase, iar postul de televiziune „Canal 3” a difuzat acest film însoțit de subtitrare în limba română, fiind evitată traducerea expresiilor indecente. Totodată, este de specificat că potrivit site-urilor <https://www.kinopoisk.ru> și <https://www.filmix.ac>, filmul

„Street Kings” are limita de vârstă 16+, iar conform prevederilor legislației audiovizuale, filmele care fac parte din această categorie sunt destinate spre vizionare minorilor în intervalul orar 23:00-06:00.

În contextul celor expuse sunt relevante prevederile:

- art. 11 alin. (2) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale: *„Sunt interzise programele audiovizuale: a) susceptibile de a propaga, incita, promova sau justifica ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură fondate pe intoleranță sau pe discriminarea pe criterii de sex, de rasă, de naționalitate, de religie, de dizabilitate sau de orientare sexuală”;*

- art. 15 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale: *„În serviciile media audiovizuale liniare se interzice difuzarea programelor audiovizuale susceptibile de a afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor, în special a celor ce conțin scene de pornografie sau de violență nejustificată”;*

- art. 15 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale: *„Programele audiovizuale susceptibile de a afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor pot fi difuzate în serviciile media audiovizuale liniare numai dacă vizionarea acestora este restricționată printr-un sistem cu acces condiționat”;*

- pct. 5 lit. d) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia CA nr. 61/219 din 30.12.2019: *„În cadrul serviciului media audiovizual, precum și în serviciul de platformă de partajare a materialelor video sunt interzise următoarele conținuturi: d) susceptibile de a promova, incita sau justifica ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură fondate pe intoleranță sau pe discriminare pe criterii de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere, dizabilitate sau orientare sexuală”;*

- pct. 107 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia CA nr. 61/219 din 30.12.2019: *„În cadrul serviciilor media audiovizuale lineare este interzisă difuzarea de programe care pot afecta grav dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor, în special programele care conțin pornografie, violență exagerată sau limbaj licențios”;*

- pct. 129 lit. d) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia CA nr. 61/219 din 30.12.2019: *„Clasificarea programelor audiovizuale se întemeiază pe următoarele criterii: contextul în care este prezentat consumul de droguri și alcool”;*

- pct. 130 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia CA nr. 61/219 din 30.12.2019: *„Responsabilitatea clasificării programelor și respectarea rigorilor în funcție de programele clasificate revine furnizorilor de servicii media liniare și neliniare”;*

- pct. 138 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia CA nr. 61/219 din 30.12.2019: *„Programele audiovizuale care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor pot fi difuzate numai dacă vizionarea este restricționată printr-un sistem de acces condiționat”;*

- pct. 139 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia CA nr. 61/219 din 30.12.2019: *„În lipsa unui sistem de acces condiționat, difuzarea programelor prevăzute la pct. 133 se poate face numai în intervalul orar permis, potrivit clasificării programului în funcție de conținutul acestuia”;*

- pct. 151 lit. a) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia CA nr. 61/219 din 30.12.2019: *„Nu pot fi difuzate în intervalul orar 06.00-23.00 programe care prezintă violență fizică, psihică sau de limbaj licențios, în mod repetat sau cu un grad mare de intensitate sau gravitate”;*

- art. 2 din Decizia nr. 98 din 19 iulie 2012 Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției minorilor: *„Programele audiovizuale care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a copiilor pot fi difuzate numai dacă vizionarea este restricționată printr-un sistem de acces condiționat; în lipsa unui sistem de acces condiționat, difuzarea programelor respective se poate face numai în intervalul orar permis, potrivit clasificării programului în funcție de conținutul acestuia”;*

- art. 6 lit. a) din Decizia nr. 98 din 19 iulie 2012 Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției minorilor: *„Radiodifuzorii nu vor difuza în intervalul orar 6:00-23:00 producții audiovizuale care prezintă: violență fizică, psihică sau de limbaj, în mod repetat”*;

- art. 9 lit. a) și d) din Decizia nr. 98 din 19 iulie 2012 Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției minorilor: *„Criteriile generale de care titularii de licență de emisie vor ține cont în clasificarea producțiilor audiovizuale sunt următoarele: a) numărul și natura scenelor violente; lit. d) contextul în care este prezentat consumul de droguri și alcool”*;

- art. 11 lit. a) din Decizia nr. 98 din 19 iulie 2012 Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției minorilor: *„Categoriile în care se încadrează producțiile audiovizuale în funcție de criteriile precizate la art. 8 sunt următoarele: a) producții audiovizuale interzise copiilor sub 18 ani – se difuzează numai în intervalul orar 24:00-6:00 și vor fi însoțite permanent de un semn de avertizare reprezentând un cerc de culoare roșie, iar în interiorul acestuia, numărul 18 de culoare albă”*;

- art. 5 alin. (5) din Legea nr. 30 din 07 martie 2013 Cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației: *„Programele audiovizuale care pot afecta dezvoltarea fizică, mintală, spirituală sau morală a copiilor pot fi difuzate numai dacă vizionarea este restricționată printr-un sistem de acces condiționat. În lipsa unui sistem de acces condiționat, difuzarea programelor respective se poate face numai în intervalul orar permis, potrivit clasificării programului în funcție de conținutul acestuia. Responsabilitatea clasificării acestor producții audiovizuale le revine titularilor de licență de emisie”*;

- art. 6 lit. a) din Legea nr. 30 din 07 martie 2013 Cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației: *„Categoriile în care se încadrează producțiile audiovizuale ce pot afecta dezvoltarea fizică, mintală sau morală a copiilor sunt următoarele: a) producții audiovizuale interzise copiilor sub 18 ani – se difuzează numai în intervalul orar 24.00 – 6.00 și vor fi însoțite permanent de un semn de avertizare reprezentând un cerc de culoare roșie, iar în interiorul acestuia, pe fond transparent, numărul 18 de culoare albă”*.

În cadrul dezbaterilor publice, membrul Consiliului Audiovizualului, Eugeniu Rîbca, a propus revizuirea Regulamentului privind conținuturile audiovizuale, care să conțină și dispozițiile deciziilor nr. 98 *„Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor”* și nr. 99 *„Cu privire la respectarea drepturilor și protecția copilului în programele audiovizuale”* din 19 iulie 2012.

Dat fiind faptul că furnizorul de servicii media și-a recunoscut vina, Eugeniu Rîbca a propus aplicarea amenzii minime – în mărime de 10 000 de lei, prevăzută de articolul respectiv, propunere susținută în unanimitate de membrii Consiliului Audiovizualului.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării postului de televiziune „Canal 3” (PRO (5) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, R. MIHALEVSCHI și E. RÎBCA).

2. A admite petiția Asociației Obștești „Centrul pentru Jurnalism Independent” nr. 46/CJI din 29.11.2021 (PRO (5) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, R. MIHALEVSCHI și E. RÎBCA).

3. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei „Telestar Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Canal 3”, pentru încălcarea prevederilor art. 2 din Decizia nr. 98 din 19 iulie 2012 *Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției minorilor*, în

conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale (PRO (5) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, R. MIHALEVSCHI și E. RÎBCA).

4. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, „Telestar Media” SRL este obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri.

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei postul de televiziune „Canal 3”, pentru încălcarea art. 2 din Decizia nr. 98 din 19 iulie 2012, potrivit căruia: „Programele audiovizuale care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a copiilor pot fi difuzate numai dacă vizionarea este restricționată printr-un sistem de acces condiționat; în lipsa unui sistem de acces condiționat, difuzarea programelor respective se poate face numai în intervalul orar permis, potrivit clasificării programului în funcție de conținutul acestuia”.

4.1. „Telestar Media” SRL va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, care va include data și ora difuzării textelor sancțiunii.

5. „Telestar Media” SRL va prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile din momentul aducerii la cunoștință a prezentei decizii.

6. Datele bancare pentru achitarea amenzii:

Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7

Codul IBAN: MDXXTR G AAA 143111 LLLL 0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 1 august 2013 „Regulamentul cu privire la Transferul de credit” (cod numeric);

„LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

7. Prezenta decizie poate fi contestată cu o cerere prealabilă la Consiliul Audiovizualului în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. În ordine de contencios administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr.3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

8. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția Monitorizare TV și Serviciul Economie Finanțe și Evidență Contabilă.

9. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU